

Foto: Henk van Holland

“Absoluut een plaatshert. Ondanks schouderhoogte van 150 cm een imposante verschijning. Is steeds heel aanwezig en eist op een natuurlijke manier alle aandacht op. Een mooi, volwassen hert in de bloei van zijn leven”

NIET BEHEREN MAAR BENUTTEN

Interviewer: Reinier Broeks

Het is geen toeval dat Seger E. baron van Voorst tot Voorst in 2003 directeur van Het Nationale Park De Hoge Veluwe is geworden. Hij was werkzaam bij bedrijven die actief zijn op beurzen in Amsterdam en Londen. Daar deed hij veel financiële kennis en ervaring op. PAN Parks Foundation is een belangrijke referentie in zijn carrière. PAN Parks is een stichting met als doel om in Europa een netwerk van grote natuurgebieden te creëren om deze gebieden te vereconomiseren en daardoor beter te kunnen beheren, te beschermen en te benutten.

Dat alles op basis van grote betrokkenheid van de belanghebbenden zoals de lokale bevolking, grondeigenaren, de politiek en de overheid. Of het nu gaat om een lidmaatschap van de raad van advies van Staatsbosbeheer of Burgers' Zoo of om het vice-voorzitterschap van de Nederlandse delegatie Internationale Jachtraad en Friends of the Countryside of dat hij initiatiefnemer was van de FBE Overijssel. Het oud Statenlid Van Voorst tot Voorst is een man met een indrukwekkende staat van dienst en die je graag in je gelederen hebt.

Van Voorst tot Voorst is naast directeur/bestuurder van het Park ook jagermeester. Op De Hoge Veluwe heeft hij echter nog nooit een schot gelost.

Als jagermeester kan ik alleen maar goed functioneren als ik geen eigen jachtbelangen heb. Onze Gastjagers moeten hier uiteraard graag komen jagen. Overigens,

om op De Hoge Veluwe te kunnen jagen, hebben we een leidraad opgesteld die voor geïnteresseerden beschikbaar is. Een jager – bij ons Gastjager geheten – helpt de wildpopulatie op basis van aantallen te reguleren. De Gastjagers moeten aantoonbaar beschikken over een aantal basiskwaliteiten zoals schietvaardigheden, veld- en faunakennis, fysieke conditie, juiste instelling en correcte omgang met personeel en parkbezoekers. Aan de eerste twee wordt voldaan wanneer de Gastjager het theorie- en praktijkdeel van de Grofwildcursus (IPC) heeft behaald. De jachtovereenkomst wordt aangegaan voor de periode van één jaar en kan maximaal elf keer worden verlengd. De gezamenlijke Gastjagers (10 á 15) heten Gastjagersgezelschap Anton Kröller. De uitdaging voor Gastjagers is dat ze niet alleen vanaf de hoogzit kunnen jagen, maar ze moeten soms ook het veld in, het wild achterna. Dat is uitsluitend onder begeleiding van één van onze 4 jachtopzichters. Over de jachtopzichters gesproken, betere dan hier kunnen de Gastjagers zich niet wensen.

U zei zojuist dat u de jacht ziet als sluitstuk van het faunabeheer? Wat bedoelt u daar precies mee?

Even aan de hand van wat voorbeelden. Wat we hier nastreven is een voorjaarsstand van 200 edelherten. Dat past bij de draagkracht van het Park (5400 ha). Omdat de edelhertenstand zichzelf niet reguleert, stellen we een afschotplan op. Dat stelt ons meteen in de gelegenheid

om qua leeftijdsopbouw een optimale populatie te creëren. Voor de 300 reeën die we hier hebben, plegen we alleen maar EHBO-afschot: is een ree gewond geraakt of ziek, dan schieten we het af. Verder reguleert de reeënstand zichzelf. We streven naar ongeveer 50 varkens en 300 moeflons. Damherten staan bij ons nog niet echt op de kaart. Voor deze soort geldt hetzelfde als voor de edelherten. Waar nodig wordt aantalsregulatie ingezet als de natuur het zelf niet kan regelen. Is er veel schade door konijnen in de rozentuin of teveel predatie van bodembroeders door vossen, dan grijpen we in. De effecten van grofwild op de vegetatie en fauna zijn groot. We streven lage standen na om een grotere biodiversiteit te krijgen. Vlinders en insecten zijn heel gevoelig voor veranderingen in de vegetatie. En dat heeft weer effect op de populatie korhoenders. Enzovoort.

Toonplicht en parkbezoekers

Weet u, we zijn geen jachtbedrijf. We zijn een stichting die als doel heeft om de nalatenschap van het echtpaar Anton en Helene Kröller-Möller in stand te houden – met zo min mogelijk subsidie in de exploitatie – en toekomstbestendig te maken. Een middel om aan geld te komen zijn onze ruim 500.000 betalende bezoekers. Die mensen willen genieten van alles wat het Park te bieden heeft. Het wild is daar een belangrijk onderdeel van. Om aan hun wildzichtbaarheidsverwachting te voldoen, moeten we zorgen dat het wild niet schrikt van auto's, fietsers en

Foto: Robbert Maas

wandelaars en zich nog slechts 's nachts gaat vertonen. Er mag bij het wild geen enkele associatie met de jacht zijn. Mensen komen naar het Park om overdag edelherten te zien. Om overdag biggen in van die leuke gestreepte pyjamaatjes te zien. Dat is ons streven.

Nachtzichtrichtkijkers & geluiddemping

Jagen in het Park is niet eenvoudig; wij moeten met veel factoren rekening houden. Er wordt bijvoorbeeld nooit geschoten in de buurt van auto's. Doet een Gastjager dat wel, dan kan hij direct vertrekken. We kunnen het absoluut niet hebben dat het wild bejaging gaat associëren met auto's. Dan zien onze

Parkbezoekers geen herten meer. Om diezelfde reden zijn wij geen voorstander van nachtzichtrichtkijkers. Het wild is dan altijd bejaagbaar. Die beesten moeten een keer rust hebben. Daarom wordt er tijdens de bronst slechts op zeer beperkte schaal gejaagd. Met maanlicht op de varkens, dat kan. Maar meer niet. Dieren zijn heel pienter, ze doorzien snel een patroon. Dus: wanneer je geschoten hebt, blijf je zitten. Ga maar een dikke sigaar roken. Nogmaals, de dieren mogen geen relatie leggen tussen de mens en de jacht. Wij zijn wel voorstander van geluiddemping. Al was het maar vanwege arbo-technische redenen. En voor het wild geldt dat de omgeving minder

verstoord wordt. Bij het afschot van bijvoorbeeld biggen heb je dan nauwelijks verstoring en kun je er mogelijk meer tegelijk schieten. Het verhoogt de effectiviteit van de jager.

In het begin van ons gesprek had u het over benutten in plaats van beheeren. Kunt u dat wat meer toelichten?

Om die vraag te beantwoorden, stellen we altijd de volgende vraag: waarom jagen we? Het antwoord is heel eenvoudig: we jagen om te eten. We jagen om te oogsten wat de natuur ons biedt. We benutten de vruchten van de natuur. Het klinkt misschien wat filosofisch maar daar komt het in de kern op neer. En wie kan daar wat op tegen hebben? Dichter bij de kern van ons bestaan kunnen we niet komen. Pas als we gaan roepen dat we jagen om te beheeren, dan gaat het mis. We noemen het zelfs geen jagen meer, we noemen het beheer en schadebestrijding. Dat gaat hooguit op voor schadeveroorzakende soorten maar niet voor alle bejaagbare soorten. De jagerij op de beheertoer. Noem het voor de verandering eens benuttingsjacht, anders is het de laatste haas, die is geschoten. Benut wat je veld je te bieden heeft. Dan schiet je je veld nooit leeg want volgend jaar wil je weer oogsten. En de houding ten opzichte van de grondeigenaar: zelfs in je 'eigen' veld ben je te gast en moet je de eigenaar dienen. Heel normaal eigenlijk. De individuele jager moet dienstbaar zijn aan de eigenaar.

Zorgwekkend

De mentaliteit van sommige grofwildjagers is zorgwekkend. Wat steeds meer voorkomt is fraude. Ik doel daarbij op misschieten en het niet melden of ontkennen dat er geschoten is. Of raak schieten maar het stuk niet afmelden of registreren. We schieten beter dan

Foto: Wim Weenink

Foto: Wim Weenink

Foto: Wim Weenink

Foto: Wim Weenink

we denken. Heb je geschoten en kun je niks vinden: altijd nazoeken met professionele nazoekers. Doe je dat niet, dan is dat onwettelijk. Al dit soort handelingen is onrechtmatig en schaadt de jagerij. Steeds meer jagers zijn geen traditionele jager meer. Ze zijn er niet mee opgegroeid, kunnen nog geen ree ontweiden en nog geen haas villen. Ze halen hun akte en jagen vervolgens over de hele wereld behalve in Nederland. En juist hier hebben we de jager oude stijl

zo hard nodig. Om draagvlak te creëren voor de beheer- en benuttingsjacht. Om de natuur te beheren maar bovenal te benutten. Precies zoals de sportvissers dat doen en waar iedereen kennelijk vrede mee heeft.

Wat wilt u bereiken met De Hoge Veluwe?

Behalve het toekomstbestendig maken, streven wij consistent beheer na. We hebben een voorbeeldfunctie voor ande-

re beheer- en beleidsorganisaties. Ik ben opgegroeid op een landgoed. Daar heeft men een scope van 50 tot 100 jaar. Beslissingen die je nu neemt, zijn van groot belang voor de lange termijn. Als iets nu goed werkt, waarom zou je het dan veranderen? De mens wil echter graag op korte termijn resultaat zien en het is niet makkelijk om nu iets te doen waarvan je waarschijnlijk nooit het resultaat ziet. Wat je nu wel ziet, zijn de resultaten van wat mensen soms ver voor jou hebben

Foto: Wim Weenink

Foto: Hans Drijer

besloten of gedaan. Dat alles vraagt visie maar vooral geloof en vertrouwen in je eigen beslissingen. Door mijn opvoeding heb ik geleerd wat het is om generaties lang gronden en landgoederen te beheeren. Dat gaat je persoonlijk belang altijd ver voorbij. Nogmaals, wat wij nastreven is een zo hoog mogelijke biodiversiteit. Dat hebben we nodig om ons uiteindelijke doel te bereiken: het Park moet op eigen kracht overeind blijven. Daarnaast moet De Hoge Veluwe een toonaangevend natuurgebied in Nederland en Europa zijn en blijven.

Wat is uw mooiste jachtbelevenis?

Dat was niet echt een jachtbelevenis want het was het moment waarop ik mijn jachtakte behaalde. Ik kon toen zonder mijn vader op jacht! Als jonge jongen wilde ik het gevoel van vrijheid. Mijn jachtakte was het toegangsbewijs tot die vrijheid. Door mijn internationale activiteiten word ik geregeld uitgenodigd op buitenlandse jachten. Kleinwildjachten neem ik graag aan maar op gedreven grofwild jaag ik niet. In die gevallen ga ik mee drijven. Menig gastheer had hier moeite mee Maar het is niet anders, op grofwild jaag ik alleen vanaf de hoogzit of ber-send. Mijn gastheren hebben dat inmiddels geaccepteerd en nodigen nu meer gasten zoals ik uit om te komen drijven.

Tot slot, wat kunt u onze lezers nog voor tip meegeven?

Koop een goede buks en een nog betere richtkijker. De richtkijker is waarschijnlijk het belangrijkste onderdeel van je buks. En verder, wees niet trigger happy, realiseer je dat in de grofwild jacht

het bemachtigen van vrouwelijke dieren veel belangrijker is dan mannelijke dieren. Trofeeschutters dragen niet bij aan een evenwichtige grofwildstand. En heb geduld, het mooiste moet meestal nog komen. Jaag in Nederland zoveel mogelijk vanaf de hoogzit omdat de meeste jagers met de bersjacht het grofwild te veel verstoren.

Zijn er nog zaken die u gezegd wilt hebben?

Jazeker, wij jagers zijn een heel belangrijke schakel in de natuur. Jagers investeren in biotoopverbeteringen en toezicht. Dat wordt categorisch ondergewaardeerd. Misschien ligt het ook wel een beetje aan onszelf. Vertel maar dat jagen leuk is. Wees oprecht. Vertel wat je doet. En besef als je een veld pacht: waarom zou iemand jou de jacht verhuren? What's in it for the owner? Waarschijnlijk omdat hij je aardig vindt en vertrouwt.

Elke eerste zondag van de maand is er in het Park jachthoornblazen.

The King
„De brul klonk steeds dichterbij maar er verscheen nog niets uit het donkere bergbos. Eindelijk. Ik ontdekte hem na een langere stilteperiode. Hij stond daar in al zijn pracht zoekende naar zijn rivaal.“

MeoStar R2
Nieuwe generatie Vizerkijkers

Leverbare modellen:

R2 1-6x24 RD	€ 1.319,-(*)
R2 2,5-15x56 RD	€ 1.429,-(*)
R2 1,7-10x42 RD	€ 1.374,-
R2 2-12x50 RD	€ 1.396,-

(*) Adviesprijs vanaf

Speciaal voor de premium jachtmarkt, een richtkijker met een ongevenaarde kwaliteit, prestatie en prijs. 6x Zoom, zeer hoge lichttransmissie, vooruitstrevend verlichtingssysteem, Meolux multicoating, zijn enkele eigenschappen waardoor deze richtkijker tot de absolute top behoort.

T: +31(0)75 647 45 45
E: info@technolyt.nl
I: Technolyt.nl

www.meopta.com

Hunting Adventure

Georganiseerde jachtreizen in
Engeland , Schotland , Hongarije , Letland , Spanje en Kroatië.

www.huntingadventure.be
info@huntingadventure.be
Gsm/Tel. 0032 477 221 030

HÄRKILA
of Scandinavia

Hunting & Outdoor
Clothing

www.vonmesdag-vuurtoren.com

